

KOLIKO TRAJE KONTROLA BENZINSKIH PUMPI

PROVERA ZA 60 MINUTA

Reporteri revije SAT Plus pratili su inspekciju pri kontroli jedne benzinske pumpe i zabeležili koliko je vremena potrebno da se uzmu uzorci goriva i utvrdi da li je ono nabavljeno nelegalnim kanalima

Od kada je u Srbiji počeo program markiranja, rad tržišnih inspektora koji kontrolišu benzinske pumpe mnogo se promenio. S jedne strane, kontrole

Slaviša Petković, načelnik Odeljenja za tehnički nadzor u Tržišnoj inspekciji: "Tržišni inspektori svakodnevno širom Srbije provere između 10 i 20 benzinskih stanica, i pri svakoj proveru se kontrolišu nivo markera u svem gorivu koje one prodaju."

su daleko češće, a u njima se koriste savremena tehnička dostignuća koja omogućavaju da se brzo otkrije da je neko gorivo stiglo na tržište nelegalnim kanalima. Upravo to je cilj programa markiranja, koje se zasniva na tome da se „regularno“ gorivo prepoznaje po specijalnoj supstanci – markeru, koji se u njega dodaje od-

mah nakon uvoza ili proizvodnje. Ako u gorivu nema markera, ili ga nema u propisanoj koncentraciji, to je znak da ono nije legalno stiglo na pumpu. Kako izgleda provera nivoa markera, ekipa revije SAT Plus mogla je da vidi prateći jednu uobičajenu kontrolu Tržišne inspekcije. Sa nama je u ulozi „vodiča“ bio Slaviša Petković, načelnik Odeljenja za tehnički nadzor u Tržišnoj inspekciji.

Budući da se u gorivo dodaje vrlo malo markera i da se njegovo prisustvo može otkriti i izmeriti samo posebnim i složenim uređajima, zanimalo nas

▼ Kontrola bez najave

Program markiranja podrazumeva da inspektori idu na sve benzinske stanice, bez obzira na to da li postoji sumnja da pumpa radi nelegalno. Važan detalj je da dolaze bez najave, a čak ni inspektor ne zna unapred gde će ići. Tek kada ujutro izade iz kancelarije, on dobija poruku kojom ga iz Odeljenja za tehnički nadzor obavestavaju na koje pumpe tog dana treba da ode. Tako je i ekipa revije SAT Plus tek kada se sreća sa inspektorom saznala da je cilj stanica „Knez petrol“ kod Rušnja. Provera je pokazala da sve gorivo na ovoj pumpi ima propisanu količinu markera.

je koliko takva provera oduzima vremena. Zato smo prateći kontrolu pumpe beležili i vreme i ispostavilo se da za utvrđivanje nivoa markera ne treba ni jedan ceo sat. Napominjemo da je provera obavljena bez ikakve žurbe, tako da ostvareni „rezultat“ nije nikakav rekord ne-

go uobičajeno vreme potrebno za kontrolu. Da je neki uzorak dao negativan rezultat, inspektor bi zabranio prodaju tog goriva i poslao ga na dodatnu analizu, što ovog puta nije radio jer je sve gorivo na pumpi „Knez petrol“ na kojoj smo bili imalo propisani nivo markera. ■ S.P.

Ekipa za kontrolu došla je na benzinsku stanicu. U njoj su tržišni inspektor i stručnjak kompanije SGS koji rukuje opremom za proveru nivoa markera i uzima uzorke goriva.

Nakon što se predstavio šefu stanice, inspektor utvrđuje broj rezervoara iz tehničke dokumentacije.

Na automatskom uređaju očitava se količina goriva u rezervoarima.

Petnaestak minuta nakon dolaska ekipe na pumpu, već počinje uzimanje uzoraka iz prvog rezervoara.

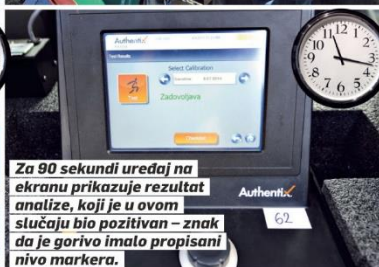
Pomoću posebne menzure, iz rezervoara se vadi uzorak goriva i sipa u flašicu. Za malo više od 15 minuta uzorci su izvađeni iz svih pet rezervoara i flašice sa gorivom odnose se do vozila u kojem je oprema za proveru.

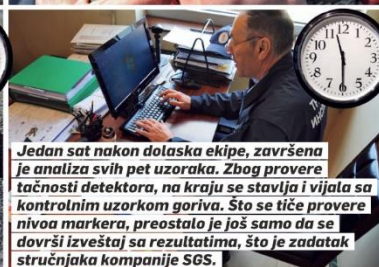
Pomoću pipete, iz flašice se mala količina goriva prebacuje u vijale (ampule). Kada su pripremljene vijale za svaki uzorak, prelazi se na samu analizu specijalnim elektronskim detektorom.

Za svaki uzorak u uređaj se unose osnovni podaci o stanici i gorivu, a potom se pokreće provera.

Za 90 sekundi uređaj na ekranu prikazuje rezultat analize, koji je u ovom slučaju bio pozitivan – znak da je gorivo imalo propisani nivo markera.

Jedan sat nakon dolaska ekipe, završena je analiza svih pet uzoraka. Zbog provere tačnosti detektora, na kraju se stavlja i vijala sa kontrolnim uzorkom goriva. Što se tiče provere nivoa markera, preostalo je još samo da se dovrši izveštaj sa rezultatima, što je zadatak stručnjaka kompanije SGS.